

**VOORONTWERP VAN DECREET TOT INSTEMMING MET DE
OVEREENKOMST TUSSEN DE REGERING VAN HET KONINKRIJK BELGIË
EN DE REGERING VAN DE REPUBLIEK BOTSWANA TOT HET VERMIJDEN
VAN DUBBELE BELASTING EN TOT HET VOORKOMEN VAN HET
ONTDUIKEN VAN BELASTING INZAKE BELASTINGEN NAAR HET INKOMEN
EN NAAR HET VERMOGEN EN MET HET PROTOCOL, ONDERTEKEND TE
PRETORIA OP 30 NOVEMBER 2017.**

Samenvatting

Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn verdragen waarin twee staten of uitzonderlijk meer dan twee staten afspreken hoe zij de heffing van hun belastingen op elkaar afstemmen met als voornaamste doel te voorkomen dat eenzelfde belastbare materie tweemaal wordt belast.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Voor uitgebreide achtergrondinformatie over dubbelbelastingverdragen (DBV's) wordt verwezen naar eerdere soortgelijke dossiers.

Belang voor Vlaanderen

Dubbelbelastingverdragen (DBV) zijn in principe gemengde verdragen die zowel tot de bevoegdheid van de federale overheid als tot die van de gemeenschappen en de gewesten behoren. Zij bevatten immers, naast een ruime omschrijving van het begrip "belastingen", het algemene beginsel van non-discriminatie.

De eerste paragraaf van artikel 2 omschrijft de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is: de belastingen naar het inkomen en naar het vermogen die, ongeacht de wijze van heffing, worden geheven namens de verdragsluitende staten, hun staatkundige onderdelen of plaatselijke gemeenschappen. Artikel 2, §3, b) van de overeenkomst bepaalt dat de overeenkomst aan Belgische zijde van toepassing is op de personenbelasting, de vennootschapsbelasting, de rechtspersonenbelasting en de belasting van niet-inwoners met inbegrip van de voorheffingen, de opcentiemen op de genoemde belastingen.

Sinds de regionalisering van de onroerende voorheffing via de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten, beogen DBV ook een gewestbelasting. De Vlaamse onroerende voorheffing werd niet uitgesloten uit de werkingssfeer van DBV die werden ondertekend na 1 januari 1999, de datum waarop het Vlaamse Gewest de dienst van de onroerende voorheffing heeft overgenomen voor de inning ervan.

Artikel 24 van de overeenkomst verbiedt discriminatie op fiscaal vlak op grond van nationaliteit. In België betreft dit verbod tevens het geheel van de gemeenschaps- en gewestbelastingen, want paragraaf 6 van dit artikel bepaalt dat de nationale behandeling eveneens geldt voor belastingen van elke soort en benaming, ongeacht artikel 2.

Wat Vlaanderen betreft, is de overeenkomst volgens artikel 26 niet enkel van toepassing op de federale belastingen, maar ook op de andere belastingen die er (kunnen) worden geheven, zoals die van de Gemeenschap, het Gewest, de provincies en de gemeenten. Artikel 26, §1 luidt immers als volgt: "De bevoegde autoriteiten ... wisselen de inlichtingen uit ... met betrekking tot de belastingen van elke soort en benaming die worden geheven ... De uitwisseling van inlichtingen wordt niet beperkt door de artikelen 1 en 2".

B. Inhoud

De voorliggende overeenkomst is een klassiek dubbelbelastingverdrag. Ze heeft in de eerste plaats tot doel dubbele belasting inzake belastingen op het inkomen en het vermogen te vermijden en het voorkomen van het ontduiken van belasting. De overeenkomst telt 31 artikelen.

Bij de overeenkomst is ook een protocol toegevoegd dat integraal deel uitmaakt van de overeenkomst. Dit protocol verduidelijkt en omschrijft enkele artikelen uit de voorliggende overeenkomst.

De Vlaamse bevoegdheden situeren zich in de artikelen 1 tot en met 4, artikel 6, artikel 13, artikelen 22 tot en met 27 en artikelen 29 en 30 van de overeenkomst en in de paragrafen 1 en 3 van het protocol.

C. Procedureverloop

Totstandkoming

De eerste onderhandelingen, gericht op het sluiten van een DBV, dateren van 2008. Op 3 juli 2008 werd reeds een eerste ontwerp van overeenkomst geparafeerd. Om ervoor te zorgen dat de geparafeerde overeenkomst zou overeenstemmen met de internationale norm inzake transparantie en uitwisseling van inlichtingen, stelde de Belgische delegatie in 2009 voor de tekst te wijzigen. Botswana ging hier heel snel op in en liet in 2010 tevens weten dat ze de overeenkomst ook op andere punten wil wijzigen. Daarop werd er begin mei 2010 een derde onderhandelingsronde gehouden. Op 7 mei 2010 werd vervolgens een nieuw ontwerp van overeenkomst geparafeerd.

Gemengd karakter en ondertekening

Op 3 februari 2011 legde de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de Interministeriële Conferentie Buitenlands Beleid (ICBB), het gemengde karakter van de voorliggende overeenkomst vast. Zowel de federale overheid als de gemeenschappen en de gewesten worden respectievelijk bevoegd geacht. In een brief d.d. 18 mei 2011 deelde de voorzitter van de ICBB mee dat geen enkel bezwaar werd geformuleerd. De ICBB heeft de in de WGV bereikte consensus dus stilzwijgend bekrachtigd en deze intrafederale consensus bijgevolg uitvoerbaar gemaakt.

De overeenkomst werd ondertekend volgens formule 1 (de medeondertekening) van de ICBB. De Vertegenwoordiger van de Vlaamse Regering te Pretoria heeft de overeenkomst ondertekend voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest.

Het advies van de Raad van State, afdeling Wetgeving

(p.m.)

II. Toelichting bij de artikelen

De overeenkomst

Hoofdstuk I – Werkingsfeer van de overeenkomst

Artikel 1 bepaalt dat de overeenkomst van toepassing is op personen die inwoner zijn van één of van beide verdragsluitende staten.

Artikel 2 geeft een overzicht van de belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is.

Hoofdstuk II – Begripsbepalingen

Artikel 3 geeft een reeks definities, onder meer een definitie van de verdragsluitende staten, hun grondgebied, de bedoelde rechtssubjecten, de bevoegde overheid en het internationale vervoer. De bevoegde autoriteit voor België is de (federale) minister van Financiën of diens gemachtigde vertegenwoordiger.

Artikel 4 is gewijd aan inwoners van de verdragspartijen. Het betreft iedere persoon die, ingevolge de wetgeving van elke partij, aldaar aan belasting is onderworpen op grond van zijn of haar woon- of verblijfplaats, plaats van oprichting of leiding, of enige andere soortgelijke omstandigheid, en omvat eveneens die verdragspartij en elk politiek onderdeel of plaatselijke gemeenschap daarvan. De term omvat echter niet personen die in die verdragsstaat aan belasting zijn onderworpen op basis van inkomsten uit in die staat gelegen bronnen of van aldaar gelegen vermogen. Er geldt een aparte regeling voor personen die inwoner zijn van beide verdragspartijen.

Artikel 5 betreft de vaste inrichting van een onderneming.

Hoofdstuk III – Belastingheffing naar het inkomen

De artikelen in dit hoofdstuk hebben respectievelijk betrekking op inkomsten uit onroerende goederen, waaronder de onroerende voorheffing waarvoor de Vlaamse overheid bevoegd is (artikel 6), ondernemingswinst (art. 7), internationaal transport (art. 8), afhankelijke ondernemingen (art. 9), dividenden (art. 10), interest (art. 11), royalty's (art. 12), vermogenswinst (art. 13), inkomsten uit een dienstbetrekking (art. 14), bedrijfsmanagers (art. 15), inkomsten van artiesten en sportbeoefenaars (art. 16), pensioenen (art. 17), inkomsten uit overheidsfuncties (art. 18), betalingen voor onderwijs en vorming (art. 19), technische vergoedingen (art. 20) en andere inkomsten (art. 21).

Hoofdstuk IV – Belastingheffing naar het vermogen

Artikel 22, §1, bepaalt dat vermogen uit onroerend goed mag worden belast in de staat waar dat goed is gelegen. Vermogen dat bestaat uit roerende goederen die deel uitmaken van het bedrijfsvermogen van de permanente bedrijfszetel van een onderneming van de ene staat in de andere verdragspartij mag worden belast in de andere staat (artikel 22, §2). Schepen en vliegtuigen en het roerend goed gebruikt in internationaal verkeer mogen slechts worden belast in de verdragspartij waar de bedrijfsleider zijn woonplaats heeft (artikel 22, §3). Andere bestanddelen van vermogen van een inwoner van een partnerstaat zijn slechts daar belastbaar (artikel 22, §4).

Hoofdstuk V – Wijze waarop dubbele belasting wordt vermeden

Artikel 23 bevat een reeks maatregelen die in Botswana, respectievelijk in België, moeten worden toegepast tot het voorkomen van een dubbele belasting.

Hoofdstuk VI – Bijzondere bepalingen

Artikel 24 (non-discriminatie) bevat een clausule van nationale behandeling van personen en bedrijven. Inwoners of bedrijfszetels van de ene verdragspartij mogen niet minder gunstig worden behandeld dan die van de andere verdragspartij. Deze bepaling is van toepassing op belastingen van elke soort en benaming.

Artikel 25 houdt een regeling van geschillen in, hetzij een eenzijdige regeling, hetzij een met wederzijdse instemming van de verdragspartijen. Elke persoon die van oordeel is dat de maatregelen van een verdragspartij of van beide verdragspartijen leiden tot een belastingheffing die in strijd is met verdragsbepalingen, kan, binnen de drie jaar nadat hij in kennis is gesteld van de maatregel, het bezwaar voorleggen aan de bevoegde overheid van de overeenkomstsluitende staat waarvan hij inwoner is of de nationaliteit bezit.

Artikel 26 regelt de uitwisseling van inlichtingen. De bevoegde overheden van de verdragspartijen wisselen de inlichtingen uit die nodig zijn voor de uitvoering van de verdragsbepalingen of voor de toepassing of tenuitvoerlegging van de interne wetgeving inzake alle belastingen waarop de overeenkomst van toepassing is. De gegevensuitwisseling wordt niet beperkt door artikel 1. De uitwisseling van inlichtingen met betrekking tot de belastingen die niet worden beoogd door artikel 2, kan worden geregeld door bijzondere akkoorden (artikel 26, §1).

De inlichtingen worden op dezelfde manier geheim gehouden als die welke onder de nationale wetgeving zijn verkregen. Zij worden slechts verstrekt aan de bevoegde personen of overheden die de inlichtingen enkel gebruiken voor officiële doeleinden. Deze personen of overheden mogen melding maken van de inlichtingen tijdens openbare rechtszittingen of in rechterlijke beslissingen. Niettegenstaande voorgaande regeling, kan een van de verdragsluitende staten ontvangen inlichtingen gebruiken voor andere doeleinden, mits dit mogelijk is conform de wetgeving van beide staten (artikel 26, §2).

In geen geval mag dit verdragsartikel zo worden uitgelegd dat het een verdragspartij de verplichting zou opleggen: 1° om administratieve maatregelen te treffen in afwijking van de wetgeving en de administratieve praktijk van deze of gene partij; 2° om inlichtingen te verstrekken die niet verkrijgbaar zijn volgens de wetgeving of de normale gang van de administratieve werkzaamheden van deze of gene partij; en 3° om inlichtingen te verstrekken die een handels-, bedrijfs-, nijverheids- of beroepsgeheim of een handelswerkwijze onthullen of in strijd zouden zijn met de openbare orde (artikel 26, §3).

Op vraag van de verzoekende partij deelt de aangezochte partij bankgegevens mee. Deze bepaling is evenwel niet van toepassing wanneer de interne wetgeving van een overeenkomstsluitende staat niet toestaat om die inlichtingen te verkrijgen (artikel 26, §4).

De aangezochte partij maakt gebruik van haar macht om de gevraagde informatie te verkrijgen, ook al heeft zij die inlichtingen niet nodig voor haar eigen fiscale doeleinden. De verplichting is onderworpen aan de in de paragrafen 3 en 4 voorziene beperkingen, behalve indien die beperkingen een overeenkomstsluitende staat zouden kunnen beletten om informatie mee te delen die niet van belang zijn op nationaal vlak (artikel 26, §5).

De bevoegde autoriteiten zullen, door middel van overleg, passende voorwaarden, methoden en technieken ontwikkelen die nodig worden geacht voor de uitwisseling van inlichtingen. (artikel 26, §6)

De overeenkomstsluitende staten verlenen elkaar bijstand om belastingen van iedere soort en iedere benaming te herstellen die geheven wordt ten behoeve van de verdragsstaten, voor zover de belastingheffing niet in strijd is met dit verdrag of een ander instrument waarbij de verdragsluitende staten partij zijn. De bevoegde autoriteiten van de verdragsluitende staten moeten de wijze van toepassing van deze regeling in onderlinge overeenstemming regelen (artikel 27).

De verdragsbepalingen tasten in geen geval de fiscale voorrechten aan die leden van diplomatieke vertegenwoordigingen en consulaire posten genieten. De overeenkomst is niet van toepassing op internationale organisaties, hun organen of ambtenaren, noch op personen die lid zijn van diplomatieke zendingen of consulaire posten van een derde staat (artikel 28).

Onder de titel *Diversen* wordt bepaald dat de voordelen van de overeenkomst niet van toepassing zijn indien het inkomen betaald of verkregen wordt naar aanleiding van een kunstmatige constructie (artikel 29).

Hoofdstuk VII – Slotbepalingen

Artikel 30 stelt dat de verdragsluitende staten elkaar inlichten over de voltooiing van de wetgevende procedures die nodig zijn voor de inwerkingtreding van dit verdrag. Het verdrag treedt in werking op de datum dat de laatste kennisgeving ontvangen is.

De overeenkomst blijft van kracht tot een overeenkomstsluitende staat haar opzegt (artikel 31).

Het protocol

Bij de ondertekening zijn de ondertekenaars bepalingen overeengekomen die een integrerend deel van de overeenkomst vormen. Van de drie paragrafen van dit protocol zijn er twee bijzonder relevant voor de Vlaamse overheid, met name paragraaf 1 en 3.

De eerste paragraaf van het protocol heeft betrekking op art. 3 van het verdrag. Wanneer bij interpretatie van de bepalingen van het verdrag, bepalingen identiek overeenstemmen of in wezen vergelijkbaar zijn met bepalingen van het OESO-modelverdrag, zullen de belastingdiensten van de verdragsluitende staten de algemene beginselen van het modelverdrag in acht nemen, mits deze staten geen opmerkingen uitdrukken ten aanzien van deze algemene beginselen, en voor zover deze staten het niet met elkaar eens zijn over een afwijkende interpretatie in het kader van art. 25, § 3 van het verdrag.

De tweede paragraaf heeft betrekking op art. 14 van het verdrag. Deze paragraaf stelt dat er overeengekomen is dat een dienstbetrekking wordt uitgeoefend in een verdragsluitende staat wanneer de werkzaamheid, waarvoor lonen, salarissen en andere soortgelijke beloningen betaald worden, daadwerkelijk uitgeoefend worden in die staat. Die activiteit vindt plaats daar waar de werknemer fysiek aanwezig is, ongeacht de woonplaats van de schuldenaar, de plaats waar de arbeidsovereenkomst werd aangegaan, de woonplaats van de werkgever, de plaats of tijdstip van betaling, of de plaats waar de resultaten van het werk worden geëxploiteerd.

De laatste paragraaf regelt de toepassing van sub-paragraaf 2 a) van art. 23 van het verdrag. Hieruit volgt dat een inkomensbestanddeel in Botswana belast wordt wanneer dat bestanddeel normaliter in Botswana onderworpen is aan het fiscaal stelsel. Een inkomstbestanddeel is effectief belast in Botswana wanneer dat bestanddeel onderworpen wordt aan de belasting in Botswana en daar geen vrijstellingen geniet.

De overeenkomst en het protocol zijn opgemaakt in het Engels. Aan het Vlaams Parlement zal ook een Nederlandse vertaling worden voorgelegd.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair
Management,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE